

Lausunto

11.03.2025

Asia: VN/4099/2024

Lausuntopyyntö: Työryhmämietintö hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §: n muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Esityksen yleiset tavoitteet ja päämäärät

Mitä mieltä olette esityksen yleisistä tavoitteista ja päämääristä? Saavutetaanko esityksellä hallitusohjelman yleiset tavoitteet säästöistä ja kilpailun lisäämisestä?

Tavoitteet toteutuvat osittain, mutta jatkotyötä tarvitaan. Hankintalaki-uudistus ei suoraan säätele markkinoiden olemassaoloa tai niiden rakennetta, vaan kilpailua julkisissa hankinnoissa parannetaan lisää-mällä hankintaprosessien avoimuutta ja tehokkuutta. Poikkeuksena markkinarakennevaikutuksesta on omistusosuuksiin ehdotetuilla muutoksilla, joilla lienee esityksen suurin suora vaikutus markkinoiden avaamisessa.

Sidosyksiköillä ei esityksen perusteella tule velvollisuutta tuotantotapaanalyyysin (make-or-buy) tekemiselle. Hallitusohjelmakirjaus sidosyksikköhankintojen kokonaistaloudellisen edullisuuden vertailtavuudesta markkinaehtoiisiin vaihtoehtoihin ei vielä toteudu tällä esityksellä.

Työryhmän ehdotuksessa hankintaprosessiin on lisätty elementtejä, jotka luovat ja vahvistavat hyvää hankintatapaa. EK ja Suomen Yrittäjät ovat täydentävässä lausumassaan esittäneet markkinakartoituksen ja -vuoropuhelun osalta velvoittavuuden lisäämistä. Näiden käytäntöjen tulisi kuitenkin olla velvoittavampia ja koskea suurinta osaa ellei kaikkia hankintoja.

Lisäksi hankintojen ostolaskuista ja tietovarannosta meneillään olevan hankkeen onnistuminen on tärkeää myös hankintalain uudistuksen seuraamisessa ja sen vaikutusten arvioinnissa. Laadukas ja ajantasainen tieto hankinnoista on olennaista niin kilpailun edistämisessä kuin julkisten varojen tehokkaassa käytössä.

Hankintojen valmistelu

Hankintojen valmistelua koskevilla ehdotuksilla pyritään lisäämään hankintojen huolellista valmistelua, markkinakartoituksen käyttöä, sekä kilpailua julkisissa hankinnoissa. Tavoitteena on saada lisää tarjontaa ja säästöjä. Työryhmän mietinnössä ehdotetussa ratkaisussa on samanaikaisesti pyritty varmistamaan, että se on käytännön hankintatoimen näkökulmasta tarkoituksenmukainen.

Esitetyillä muutoksilla korostetaan huolellista valmistelua. Muutosten tulisi kuitenkin olla velvoittavampia ja koskea suurempaa osaa hankintoja uusien tarjoajien saamiseksi markkinoille.

EK on Suomen Yrittäjien kanssa täydentävässä lausumassaan tehnyt jatkotyötä koskevia ehdotuksia hankinnan suunnittelun kokonaisuuteen liittyen.

- **Kuinka hyvin hankintalain 65, 75, 124 ja 125 §:iä koskeva esitys edistää markkinakartoituksen käyttöä ja hankinnan huolellista valmistelua?**

Markkinoiden tuntemuksen tulisi olla lähtökohta kaikille hankinnoilla. Ehdotuksessa oleva 10 miljoonan soveltamisraja markkinakartoitukselle jättää huomattavan osan hankinnoista soveltamisen ulkopuolelle. Tämä on liian korkea ja määräyksen tulisi olla velvoittava kaikissa kansalliset kynnsarvot ylittävissä hankinnoissa. Esitämme lausunnon mukaisesti edelleen 65§:n muuttamista muotoon ”markkinakartoitus- ja vuoropuhelu”, ja että markkinakartoitus olisi pakollinen osa kaikissa kansalliset kynnsarvot ylittävissä hankinnoissa.

Kun markkinakartoitus olisi velvoittava, se parantaisi hankintojen laadukasta valmistelua kautta linjan. Markkinakartoituksen vahvistaminen helpottaa toimijoiden osallistumista tarjouskilpailuun ja ongelmien esiin tuomista. Markkinakartoitus on EK:n näkemyksen mukaan kuitenkin hyvin perustasoista valmistelua. Markkinavuoropuhelu on oikean tasoinen ja hankinnan laatuun liittyvä kannustin, jolla voitaisiin välttyä yhden tarjouksen keskeytysvelvollisuudelta.

Myöskään hankintamallianalysillä ei tulisi voida korvata markkinakartoitusta, vaan sen tulisi olla täydentävä osa hankintaprosessia.

75 §:n muutos tehostaa hankintojen jakamista osiin. Tämä lisännee hankintayksiköiden kannusteita suunnitella ja perustella hankinta huolella. Koska valitusoikeus osiin jakamattomuuspäätöksestä on uusi, on ennakoitavuuden ja hankintaprosessin sujuvuuden vuoksi tärkeää selkeyttää, missä tilanteissa ja kenelle syntyy oikeus muutoksenhakuun asianosaisena. Jos hankintaa ei ole jaettu osiin, lienee lähtökohtana, että päätöksestä voivat valittaa kaikki yritykset, jotka eivät voineet osallistua tarjouskilpailuun ja tarjoavat hankinnan sisältöön kuuluvia palveluita. Selkeyttä tarvitaan,

mistä päätöksestä voi valittaa ja onko oikeus vasta jälkikäteinen vai jo itse hankintaprosessin aikainen.

125 §:n ehdotettu hankintamenettelyn keskeyttämisestä yhden tarjouksen tapauksissa kannustaa huolelliseen valmisteluun. Poikkeuksia uudelleenkilpailutusvelvollisuuteen tulee tarkentaa tekemällä yllä kuvattu muutos 65 §:ään. Tämä korotettu kynnyks poikkeamiseen toimii selkeänä kannustimena markkinavuoropuhelun käyttöön, lisääisi tietoa markkinoilla ja toisi parhaimmillaan uusia ensitarjoajia, ja estäisi säännöksen kiertämisen vain hyvin summaarisin markkinakartoitus-toimin.

Uutta hankintamenettelyä ei lisäksi tarvitse toteuttaa, jos hankintamenettelyssä on saatu tarjouksia useammalta tarjoajalta, mutta tarjouksia arvioitaessa jäljelle jää vain yksi tarjouskilpailun ehtojen mukainen tarjous. Pykälän perusteluja tulisi tältä osin tarkentaa, että tarjouskilpailun ehtojen tasapuolisuuteen ja syrjimättömyyteen tulisi tällöin kiinnittää erityistä huomiota. Mikäli on epäilystä, että kohteen määrittely asettaa tarjoajat epätasa-arvoiseen asemaan, tulee tilannetta tulkita kuin tarjouksia olisi tullut vain yksi.

124 § hankintamenettelyä koskeva kertomus on kannatettava, mutta 10 miljoonan raja hankintatapavalinnan kuvaamiseksi on liian korkea. Huolellisen valmistelun ansiosta kuvauksen ei voida olettaa lisäävän olennaisesti hallinnollista taakkaa osana kertomusta. Hankintaprosessin laadullisiin parannuksiin asetettavat velvollisuudet eivät ole sidottuja tiukkoihin kriteereihin, jolloin on tärkeää, ettei näitä vaatimuksia kierretä summaarisella ja vain muodollisella valmistelulla. Jatkovalmistelussa tulisikin kiinnittää huomioita valvontaresursseihin.

Esimerkiksi finanssipalveluiden hankinnoissa on yleistä, että vain yksi tarjoaja jättää tarjouksen alan luonteen vuoksi. Tämä voi johtua myös hankintayksiköiden kohtuuttomista vaatimuksista, jotka poikkeavat alan normaaleista käytänteistä. Esimerkiksi JYSE-ehdot eivät sellaisenaan sovellu rahoitus- ja pankkipalveluihin, mikä voi estää tarjousten jättämisen. Haasteena ovat erityisesti tarjouspyyntöjen ehdottomat vaatimukset. Aito markkinavuoropuhelu finanssialan toimijoiden kanssa olisi suositeltavaa, jotta hankinnat voidaan toteuttaa toimialan sääntelyn ja käytänteiden mukaisesti. Rakentava ja vastavuoroinen neuvottelu auttaisi saavuttamaan sujuvan lopputuloksen.

- **Ovatko esitetyt keinot sopivia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi?**

ks yllä

Sidosyksiköiden käytön rajoittaminen

Mitä mieltä olette esityksessä ehdotetusta sidosyksiköiden vähimmäisomistusta koskevasta vaatimuksesta? Onko se mielestänne tarkoituksenmukainen ja toteuttamiskelpoinen?

Suurin vaikutus markkinoilla on in-house-yhtiöiden rakenteiden tervehtymisellä. Omistusosuusrajoitus ohjaa sidosyksikköjen omistaja-pohjaa selkeämmäksi ja vähentää tilannetta, jossa hankintalain kier-tämiseksi tehdään muodollisia järjestelyjä. Tämä voi pitkällä aikavälillä johtaa siihen, että markkinoille syntyy uusia liiketoimintamahdollisuuksia, kun aiemmin kilpailuttamatta hankittuja palveluja avautuu markkinaehtoiseen kilpailuun.

EK pitää terveenä kehityksenä, että kansallinen hankintakäytäntö korjataan vastaamaan hankintadirektiivissä asetettua velvollisuutta todelliseen määräysvaltaan. Tämä vastaa osakeyhtiölain lähtökohtaa, jossa vähemmistöosakkaiden oikeudet laukeavat vasta 10 %:n omistus-osuudella.

EK katsoo Kierrätysteollisuus ry:n kannan mukaisesti, että vähimmäisomistusvelvollisuus luo osaltaan selkeät rajat jätealan in-house-yhtiöiden toiminnalle ja varmistaisi nykyistä paremmin, että kuntayhtiöt eivät laajentaisi toimintaansa markkinoille perusteettomasti. Samalla ehdotettu hankintalain lakimuutos lisää yksityisen sektorin mahdolli-suuksia kehittää kiertotalouspalveluja innovatiivisemmiksi ja tehok-kaammiksi. Suomessa noin 30 kuntaa hoitaa jätehuoltonsa edelleen täysin itsenäisesti, ja niiden kokemukset osoittavat, että lakisääteiset jätehuoltotehtävät voidaan toteuttaa kustannustehokkaasti kilpailuttamalla useita palveluntarjoajia.

EK kannattaa jätealan sidosyksiköiden ulosmyyntirajan yhtenäistämistä muiden alojen kanssa samaan 5 prosenttiin ja 500 000 euron enimmäisrajan asettamista. Alan erityissäätelylle ei nykyhetkellä ole olemassa perusteita, ja hallitusohjelman kirjaus sidosyksikön ulos-myyntirajan yhtenäistämistä vie alaa kohti markkinaehtoisempaa toimintaympäristöä.

Esitämme, että kohdasta 9.1 poistetaan esityksen riippuvuus muista esityksistä, ja sidosyksikön ulosmyyntirajan yhtenäistäminen tulee to-teuttaa hankintalain muutoksella sen sijaan, että asia jätettäisiin jo nyt viivästyneen jätelain II-osan valmisteluun. Asiaa koskeva jätelain 145 a § on tarpeen kumota jo tässä yhteydessä.

Lisäksi jätealan markkinavalvonta tulisi keskittää kilpailu- ja kuluttajavi-rasto KKV:lle muiden toimialojen mukaisesti. Kohdasta 9.1 poistetaan esityksen riippuvuus muista esityksistä, ja sidosyksikön ulosmyyntirajan yhtenäistäminen 5 %:iin ja 500 000 euroon tulee toteuttaa hankin-talain muutoksella sen sijaan, että asia jätettäisiin jo nyt viivästyneen jätelain II-osan valmisteluun. Asiaa koskeva jätelain 145 a § on tar-peen kumota jo tässä yhteydessä. Lisäksi jätealan markkinavalvonta tulisi keskittää kilpailu- ja kuluttajavirasto KKV:lle muiden toimialojen mukaisesti.

Lakiin on perusteltua sisällyttää vähimmäisomistusvaatimus myös tytär- ja osakkuusyhtiöille, jotta 10 prosentin omistusrajaa ei voida kiertää keinotekoisesti. Taloudelliset säästöt julkiselle sektorille toteutuvat parhaiten, jos sidosyksiköiden kautta tehdyt hankinnat kilpailutetaan yksityisiltä markkinoilta. Keinotekoisien järjestelyjen estämiseksi on varmistettava, ettei sidosyksikköasemaa

voi hyödyntää perusteetto-masti esimerkiksi kuntayhtymien kautta. Lain perusteluissa tulisi korostaa, että hankintayksikön on oltava suorassa omistussuhteessa sidosyksikköön.

Hankintalain sidosyksikkösääntelyä koskevassa muutoskeskustelussa tulee ottaa huomioon, että nykylainsäädäntö tarjoaa jo erilaisia joustoja. Esimerkiksi hankintayksiköillä on käytössä avoimuusilmoitus, jolla se voi todentaa, onko sen toimintaa vastaavaa liiketoimintaa markkinoilla. Laissa on siis jo keino vähentää jälkikäteisiä valituksia ja hankinnan oikeudellisia riskejä kevyellä menetelmällä ja lyhyellä mää- räjalla. Avoimuusilmoituksilla lisätään myös tietoa markkinoista, minkä voidaan myös olettaa avaavan kilpailua ja parantavan tietopohjaa markkinoista.

Sidosyksikkösääntelyn muutos voi edistää yhteishankintoja ja siltä osin tehostaa markkinoita. Pienemmät hankintayksiköt, joilla ei ole resursseja kilpailuttaa hankintojaan, voivat hyödyntää esimerkiksi Hanselin yhteishankintaa sekä sen tarjoamaa kilpailutusapua.

Minkälaisia vaikutuksia esitetyllä sidosyksiköiden omistusosuuden vähimmäisvaatimuksella mielestänne on?

In-house-yhtiöiden rooli julkisen sektorin käyttämien tukipalveluiden tuotannossa on kasvanut nopeasti aivan viime vuosina. Julkisille toimijoille palveluita tuottavista yhtiöistä vain pieni osa on yli 10 omistajan yhtiöitä, eli niitä, joihin lakimuutos kohdistuu.

Yli 10 omistajan yhtiöitä on erityisesti aloilla, joilla markkinatoimijat joko jo tuottavat tai voisivat markkinan avautuessa tuottaa in-house-yhtiöiden tuottamia palveluita (mm. ICT-ala, talous- ja yleishallintopalvelut, muut tukipalvelut). Yli 10 omistajan in-house yhtiöiden liikevaihdot ovat myös suurimmat juuri näillä tukipalvelualoilla. Hallitusohjelman mukainen 10 % omistusvaade aiheuttaisi siis merkittäviä muutoksia vain sellaisilla toimialoilla, joilla on jo nyt runsaasti markkinatoimijoita.

- **Jos sidosyksiköitä koskeva muutos toteutetaan esitetyllä tavalla, mitä toimenpiteitä ja niistä aiheutuvia kustannuksia muutos todennäköisesti aiheuttaisi edustamanne organisaation eri toimialojen kannalta ja yleisesti?**

Tutkimuskirjallisuus yleisesti osoittaa, että onnistuneiden kilpailutusten kautta julkisten varojen käyttöä voidaan tehostaa. Kan-sainvälisen kirjallisuuskatsauksen mukaan yksityinen kilpailutettu tuotanto tulee tyypillisesti veronmaksajan näkökulmasta halvemmaksi ja tehokkaammaksi kuin kunnan oma tuotanto. In-house-yhtiöiltä puut-tuu vastaavat kannustimet tehostaa toimintaansa ja kasvattaa tuottavuutta. Toisaalta yksityistämisen vaikutukset ovat alakohtaisia, ja riippuvat kil-pailullisten markkinoiden synnystä. . In-house-yhtiöiden osalta olennaiset toimialat ovat kuitenkin luonteeltaan nimenomaan tukipalveluita, joiden osalta on kokemusta kilpailuttamisesta ja yksityiset ja kilpaillut markkinat ovat jo olemassa.

- **Mitä toimenpiteitä organisaationne aikoo sidosyksikön omistajana tehdä vähimmäisomistusrajaa koskevan sääntelyn seurauksena (esimerkiksi jatkuuko toiminta markkinaehtoisena, puretaanko yhtiö, pilkotaanko yhtiö, ryhdytäänkö muihin toimenpiteisiin?)**

-

- **Minkälaisia taloudellisia tai muita hyötyjä muutoksesta todennäköisesti seuraisi?**

EK viittaa myös Teknologiateollisuuden lausunnossa havaittuun kaksoisasemaan sidosyksikkönä ja omistajilleen palveluja tuottavana yh-teishankintayksikkönä. Kaksoisrooli on koettu etenkin ICT-alalla ongelmalliseksi, kun tarjoamiseen liittyy riski yrityksen liikesalaisuuksien ja tietotaidon päätyemisestä palveluita ja tuotteita tuottavan sidosyksikkökilpailijan tietoon. Tämä korostuu etenkin suurten ja keskittyneiden sidosyksikköjen kohdalla. Täten markkinoilla sidosyksiköiden uudelleenjärjestely minimiomistusosuusmääräysten myötä voi auttaa riskienhallinnassa ja tuoda uusia tarjoajia.

Ovatko esitetyt sidosyksiköitä koskevat siirtymäajat mielestänne riittävät? Kuinka paljon aikaa muutoksiin tarvitaan?

Jätealan siirtymäaikaa ei ole erityistä syytä säätää pidemmäksi. EK yhtyy Kierrätysteollisuus ry:n kantaan, että jätealan sidosyksiköille ehdotettu siirtymäaika yhdenmukaistetaan muiden alojen siirtymäajan kanssa. Muista aloista poikkeavaa siirtymäaikaa ei nähdä automaattisesti tarpeellisena. Han-kintalain valmistelutöissä tai sen perusteluissa ei ole myöskään esitetty arvioita siitä, miksi jätealalle esitetään pidempää siirtymäaikaa. EK viittaa myös ETL:n lausuntoon tuottajavastuusta. Jätealalla siirtymä ei saa johtaa siihen, että kuluja automaattisesti nostetaan.

- **Mitä siirtymäaikaa vaativia toimenpiteitä sidosyksiköitä koskeva kirjaus aiheuttaisi?**

-

Mietinnön liitteinä olevissa eriävissä mielipiteissä on esitetty poikkeuksia sidosyksiköiden omistusosuusvaatimukseen. Tulisiko vaatimukseen säätää poikkeuksia? Minkälaiset poikkeukset olisivat tarkoituksenmukaisia?

Poikkeuksiin vähemmistöomistusosuudesta on syytä suhtautua erittäin rajoittavasti. Mahdollisesti näin voidaan tehdä erityistehtävää suo-rittavien yhtiöiden kohdalla, joita toimii esimerkiksi korkeakoulu- ja tiedesektorilla, kuten CSC tietotekniikan keskus Oy. Myös näiden sidosyksikköjen kohdalla sääntelyn tulee olla tarkkarajaista, etenkin erityistehtävän ulkopuolisen toiminnan tai tukitoimintojen osalta, ettei toiminta laajentuisi markkinoille tarpeettomasti.

Turvallisuus ja huoltovarmuus

Vastaako esitys turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeviin tarpeisiinne? Onko esitetty muutos riittävä keino varmistaa turvallisuuden toteutuminen hankinnan elinkaaren aikana ottaen huomioon EU-hankintadirektiivien reunaehdot, sekä muu turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeva sääntely?

Huoltovarmuuden huomioiminen hankintaprosessissa on tärkeä ja perusteltu linjaus. Laaja ja kilpailtu markkinapooli tukee yhteiskunnan resilienssiä ja riskien hajauttamista, sillä se varmistaa, että kriittiset palvelut ja tuotteet ovat saatavilla myös häiriötilanteissa.

Julkisten hankintamarkkinoiden avautuminen vahvistaisi huoltovarmuutta hajauttamalla palveluiden ja tuotteiden tarjontaa, vähentäen riippuvuutta yksittäisistä toimijoista. Laajempi kilpailu edistäisi innovatiivisia ja joustavia ratkaisuja, jotka parantaisivat julkisen sektorin valmiutta reagoida muuttuviin olosuhteisiin.

Hankintalain uudistuksen kirjaus huoltovarmuuden huomioimisesta on EK:n mielestä riittävällä tasolla. Se mahdollistaa joustavat ja tarkoituksenmukaiset ratkaisut samalla, kun se velvoittaa hankintayksiköt huomioimaan huoltovarmuuden hankintaprosessissaan. On tärkeää, että huoltovarmuusvaatimusten sisältö ohjataan erityislainsäädäntöön ja itse hankintasopimusten velvoitteisiin, jotta niiden vaatimukset py-syvät oikeasuhtaisina.

EK korostaa, että tehokas huoltovarmuus ei synny suljetuilla rakenteilla, vaan hyödyntämällä kilpailukykyistä ja monipuolista yrityskehitystä. Näin varmistetaan, että sekä kotimaiset että kansainväliset markkinat voivat osallistua hankintoihin ja edistää Suomen huoltovarmuutta kustannustehokkaasti ja innovatiivisesti.

Rikosrekisteriotteen pakollisuudesta luopuminen

Rikosrekisteriotteiden pakollisesta käytöstä luopumista koskevan ehdotuksen tavoitteena on sujuvoittaa hankintamenettelyjä ja vähentää hallinnollista taakkaa.

Kannatettava esitys, pakollisuudesta luopuminen vähentää hallinnollista taakkaa.

- **Missä määrin muutos vaikuttaa hallinnolliseen taakkaan yhtäältä hankintayksiköiden ja toisaalta tarjoajien kannalta ja edistää näitä tavoitteita?**

Rikosrekisteriotteen esittämisvelvollisuuden lieventäminen on hyvä kehityssaskel, sillä esimerkiksi runsaasti säännellyillä markkinoilla finanssialan toimijoihin kohdistuu jo tiukat viranomaisvaatimukset. Nykyinen prosessi on tarpeettoman raskas ja byrokraattinen. Jatkovalmistelussa tulee kiinnittää huomiota vaatimukseen, että edustajan allekirjoittama vakuutus ulottuu myös alihankkijoihin. Tämä ei välttämättä nopeuta prosessia tai lisää tarjousten määrää.

Hankintojen ilmoittaminen

Mitkä ovat näkemyksenne hankintojen ilmoittamista koskeviin muutoksiin? Lisäävätkö ehdotetut muutokset hankintojen avoimuutta tarkoituksenmukaisella tavalla?

Julkisten hankintojen kilpailutilanteesta on saatavissa vain rajallisesti tietoa. EK kannattaa ajantasaisesti, laatuun ja ilmoitusvelvollisuuden vahvistamiseen tähtäviä ehdotuksia. Ilmoitusvelvollisuus 40 ja 41 §:n suorahankinnoista tukee tietopohjan parantamista ja tuo läpinäkyvyyttä markkinoille. Ilmoitusvelvollisuuden noudattamiseen tulee olla tehokkaat keinot puuttua oikea-aikaisesti.

Tietopohjan parantamiseen tähtäävä hanke (Valtionvarainministeriön hanke) ostolaskujen ja muun hankintatiedon keräämisestä tarkoittaa, että valvovalla viranomaisella tulee olla selkeät keinot puuttua kaikkiin hankintailmoituksiin ja niistä kerättävien tietojen laiminlyönteihin. Tämän vuoksi on huolehdittava, että tämä koskee kaikkia kansallisia kynnysarvoja ylittäviä hankintoja.

Muut huomiot

Hankintalaissa ei tule sen uudistuksenkaan jälkeen säännöksiä, joilla huomioitaisiin julkisen sektorin yritystoiminnan markkinavaikutukset. Hankintalain uudistuksessa hankintatapa-analyysin perusteluissa huomioidaan pintapuolisesti, että vaihtoehtoisia hankintatapoja voi olla oma tuotanto tai muu hankinta. Velvollisuutta tuotantotapa-analyysiin ei kuitenkaan ole. Tämän vuoksi hankintaprosessin kilpailullistamista tukevia elementtejä on syytä vahvistaa edellä mainituin tavoin.

Hankintalaissa ei ole myöskään ole rajoituksia siitä, missä tilanteissa voidaan käyttää in-house yhtiöitä (poikkeuksena esitetty minimiomis-tussääntö). Lainsäädäntöä tulisikin edelleen kehittää siten, että sidosyksikköhankintoja tulee tehdä lähtökohtaisesti vain silloin, kun ne ovat kokonaistaloudellisesti edullisempia kuin markkinoilla toimivat vaihtoehdot tai kun tähän on muu erityisen painava julkinen intressi.

EK kiinnittää huomiota myös sopimuksenaikaiseen muutoksiin. EK viittaa tältä osin Elintarviketeollisuusliitto ry:n (ETL) lausumaan, jonka mukaan hankinnoissa tulisi huomioida poikkeuksellisten kustannuskriisien vaikutukset, erityisesti elintarvikehankinnoissa, joissa pitkät sopimuskaudet vaikeuttavat kohonneiden kustannusten siirtämistä hintoihin. JYSE-ehtojen muutos ei yksin riitä, sillä hinnantarkistuksia ei pystytä neuvottelemaan elintarvikemarkkinoiden erityispiirteet huomioiden. ETL ehdottaa joustavampia sopimushintojen tarkistusmahdollisuuksia, jos olosuhteiden ennakoimattomat muutokset horjuttavat sopimustasapainoa.

Bertell Sanna-Maria
Elinkeinoelämän keskusliitto EK - Yrityslainsäädäntö